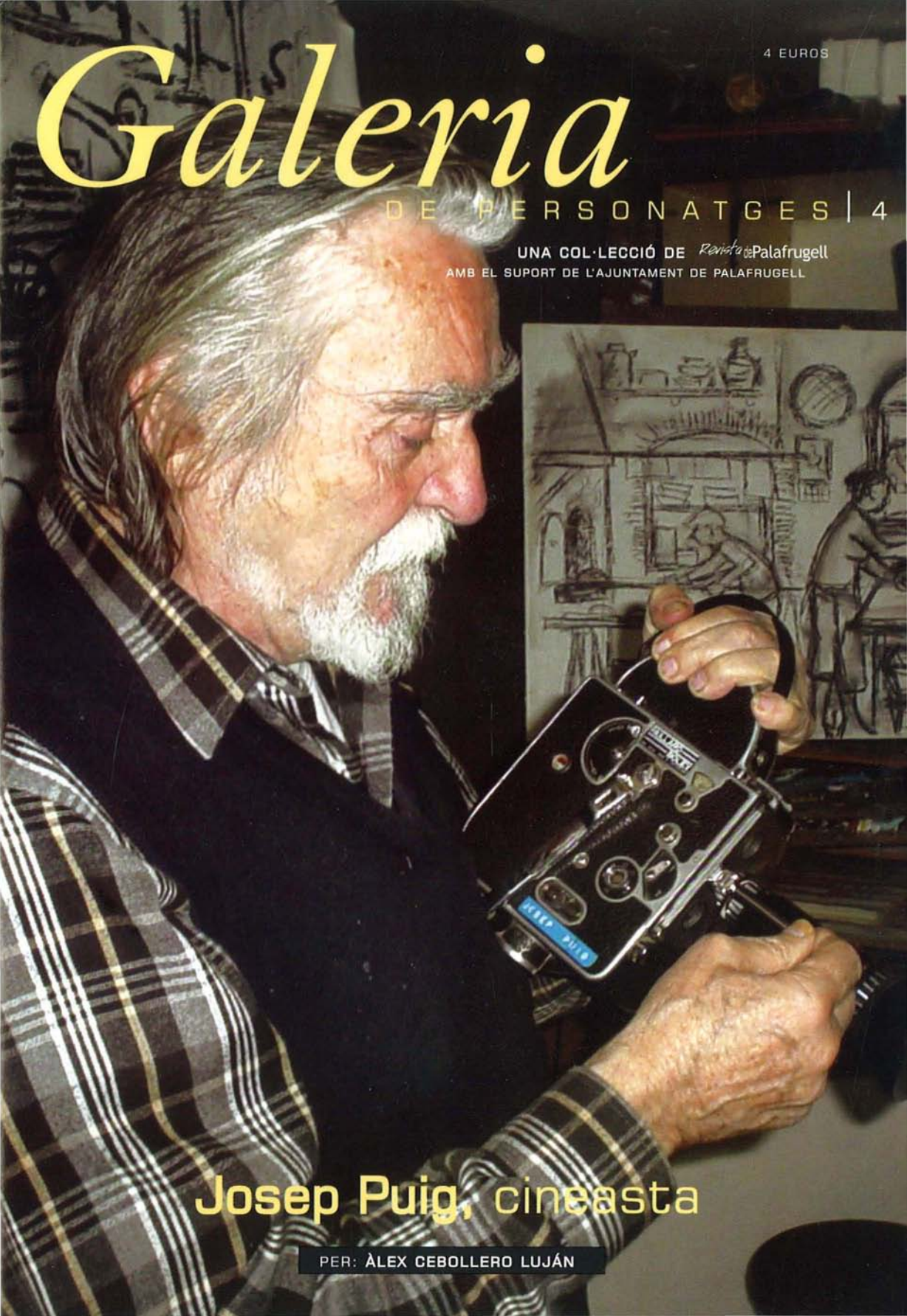

Galeria

4 EUROS

DE PERSONATGES | 4

UNA COL·LECCIÓ DE *Revista de Palafrugell*
AMB EL SUPORT DE L'AJUNTAMENT DE PALAFRUGELL

Josep Puig, cineasta

PER: ÀLEX CEBOLLERO LUJÁN

JOSEP PUIG, CINEASTA

Col·lecció: Galeria de Personatges. Número 4

Autor: **Àlex Cebollero**

Edició a cura de la *Revista de Palafrugell*

© d'aquesta edició: **RDP**

© del text: Àlex Cebollero

Imatges: Arxiu Josep Puig, Lluís Gich Viñas i Àlex Cebollero

Portada: Àlex Cebollero

Composició: Glòria Martí

Filmació i impressió: Gràfiques Agustí

Dipòsit legal: GI-137-2004

Febrer de 2004

Àlex Cebollero Luján (Barcelona, 1952)

Pren contacte amb el món del cinema en acabar els estudis de Batxillerat i comença, amb 18 anys, a treballar a la productora d'Ignasi F. Iquino, participant en el rodatge de 6 llargmetratges com a auxiliar de direcció i *script*.

Ha fet de botiguer durant 20 anys, primer a Pals i més tard a Palafrugell, on viu des de 1973.

Va començar a col·laborar a Ràdio Palafrugell l'any 1985, emissora de la que n'és el director des de 1991. Formà part del consell de redacció que va iniciar la segona etapa de la *Revista de Palafrugell*. És redactor del *Nou Palafrugell* des dels seus inicis, ara fa 10 anys.

També és membre fundador i president de l'associació Cine Club Garbí que ha recuperat les projeccions estables de cinema a la Vila.

La primera comunió de la Montserrat, Viatge de nuvis a París, Un estiu a Tamariu. Aquests podrien ser alguns dels títols més populars del cinema a casa nostra a les dècades dels 60 i dels 70, del segle XX, s'entén. Els títols d'alguna pel·lícula curta feta per nosaltres mateixos, per uns parents o per uns amics. No són, evidentment, grans produccions de Hollywood, ni enlluernen pel *glamour* de les seves estrelles. Són mostres de l'anomenat cinema "amateur" i en la majoria dels casos, de cinema familiar. "Vuit" o "super-vuit" mil·límetres; "setze" per a la classe benestant. Personatges muts que desfilen a 18 imatges per segon a través de la paret del menjador de casa nostra. Cinema casolà en sessió de tarda-nit. Èxit de públic garantit.

Maratonianes sessions envoltades d'un peculiar ritual i del corresponent berenar. Els preparatius ja s'emporten la major part del temps; primerament cal trobar el projector i les pel·lícules, acondicionar un espai que faci de pantalla i situar estratègicament les cadires de l'estança, no sigui que l'avi no vegi res. Tot a punt, comença la projecció i gairebé simultàniament patim les primeres trencadisses d'anteriors empalmaments...; sort que tenim a mà el potet d'acetona! Tornem a començar una i altra vegada i així, encenent i apagant llums, arribem al final de la sessió. Tota una tarda per veure poc més de 15 o 20 minuts de pel·lícula! Això sí, els nens han sortit molts *macos* i la torre Eiffel, si hagués estat enfocada, també.

Aquesta modalitat de cinema en format petit, majoritàriament familiar i documental, sempre ha tingut un germà més formal i artístic. Les inquietuds d'alguns aficionats s'han anat traduint en la realització de films curts, documentals, experimentals o d'argument, seguint els esquemes del "cinema gran". Aquesta activitat ha anat propiciant l'aparició d'autèntiques colles de cineastes que han dedicat el seu temps, el seu esforç i com no, el seus diners a la realització de les seves pròpies pel·lícules. Un d'ells, el polifacètic artista palafrugellenc Josep Puig, és el protagonista d'aquesta història. Ell, els seus companys i els seus col·laboradors han realitzat una tasca creativa i artística que no ha de ser oblidada i que difícilment podrà ser superada, per molta tècnica digital que puguem gaudir a l'actualitat.

Josep Puig, artista

Aquesta no és una biografia en profunditat de Josep Puig i Clausell, ni que crec que li agradés que ho fos. Per tant, només pretén ser un recull del temps que ell ha dedicat al cinema "amateur" i una visió un poc nostàlgica d'unes vivències que molts hem compartit en algun moment de la nostra vida.

N'hi haurà prou en recordar quatre dades bàsiques del nostre protagonista, nascut a Palafrugell l'1 de juny de 1931. De caràcter independent, inconformista i crític, la seva vida ha passat per situacions personals ben diverses. La seva inquietud artística va néixer ben aviat, quan tenia uns vuit anys i una llarga malaltia el va retenir a casa seva i el va fer descobrir la seva facilitat pel dibuix. L'adolescència la passà lluny de Palafrugell i als divuit anys tornà de Sant Andreu de Llavaneres on havia viscut amb uns oncles. Ja se n'havia adonat que amb un carbonet i un paper podia

guanyar-se unes poques pessetes. El retorn al seu poble natal li significà un tornar a començar. Va trobar feina de flequer, però tampoc li va provar. El servei militar li va donar l'oportunitat de rebre una primera formació artística que ampliaria amb estudis per correspondència de delineant, dibuix i pintura. La seva formació, malgrat tot, sempre ha estat intuïtiva i autodidacta.

En Puig ha fet pràcticament de tot en el món de les arts: dibuixant, pintor i decorador; autor, director i actor teatral; constructor de carrosses, de pessebres, de gegants i capgrossos... L'artista ha mantingut i manté un esperit crític envers la societat en la qual ha de viure; i envers ell mateix. Potser la seva millor virtut -i el major defecte per a alguns- és la seva sinceritat, el dir sempre el que pensa, el no guardar-se cap crítica, l'opinar sobre tot i sobre tothom, amb una visió generalment inconformista i sovint negativista. Així és en Josep i res no el farà canviar.

El cineasta

El poder disposar d'una càmera o filmadora ha marcat bona part de la vida de Josep Puig i l'ha permès de viure alguns dels millors moments de la seva existència. El cinema, reconeix, ha estat l'activitat -de les moltes que ha fet- que més l'ha motivat, que li ha donat més satisfaccions i de la que se sent més orgullós. Curiosament, aquest ha estat el treball creatiu menys conegut de l'artista, possiblement per tractar-se d'una activitat ara poc o gens divulgada i en el seu moment, de no gaire difusió popular. El pas del temps ha jugat també a favor de l'oblit i el record d'aquells temps resta només en la memòria dels qui ho van viure en primera persona. El seu treball, cel·luloide de pas estret, resta oblidat -en la majoria dels casos- en algun calaix de contingut descontrolat, esperant una més que improbable revisió.

De sempre li havia agradat el cinema al nostre amic Puig. Era d'aquells que es veia sis o vuit pel·lícules a la setmana, que no faltava mai a les projeccions que es realitzaven als diversos cinemes de Palafrugell. El cinema en aquells moment era el divertiment més popular a la població i res no feia preveure que ho deixés de ser...

Retroblem al jove Puig a finals dels 50, quan ell ja anava pel quart de segle. Després de fer de retolista i de veure frustrada la seva aspiració a ocupar una plaça vacant a l'escola d'Arts i Oficis, decideix muntar una aula de dibuix a casa seva. Les coses tampoc li van anar gaire bé. Sembla que tots els pares veïen en els seus fills uns hereus de l'art d'en Velázquez. Per la seva part, el mestre Puig només hi veia uns nens amb ganes de divertir-se dibuixant i pintant. Per tal de no barallar-se continuament amb els qui pagaven les classes, va plegar.

Era el moment, creia, de plantar-se pel seu compte com a pintor-decorador, de canviar

el fi pinzell per la brotxa gruixuda, la tela verge per la paret arremolinada. S'estableix com a pintor, treballant juntament amb en Dídac García, el qual serà el seu gran amic, el seu habitual col·laborador en les activitats cinematogràfiques que estem a punt de relatar. En Dídac, un altre bon artista, compartirà protagonisme amb en Josep en aquesta història que, ara sí, comença de debò.

Cinema d'argument

Josep Puig fou un dels pioners a casa nostra en realitzar pel·lícules curtes amb argument, en trobar en aquesta activitat un mitjà d'expressió. Segons diu, no es veia amb cor de fer una novel·la o un conte, però sí de comunicar-se amb uns quants metres de cel·luloide. En aquells temps -i encara avui dia amb el video- la majoria d'aficionats només fan servir les seves filmadores per captar imatges familiars o de viatges. A més, no tothom fa quaranta anys podia disposar d'un equip de 8, *Single*, *Súper-8* i ja no en parlem, de 16 mm. Més aviat eren pocs els qui els tenien al seu abast i gairebé ningú amb la intenció de donar-li un ús que no fos el purament documental, sense més complicacions tècniques.

L'esmolet

Tot Pintant parets, sorgeix l'argument del film més reconegut i premiat del tàndem García-Puig, *L'esmolet*. Recorda en Josep que estava pintant un rètol al magatzem de ca l'Agramunt, als afores de Palafrugell, quan va tenir la idea de fer aquesta pel·lícula amb el seu company de feina, en Dídac.

L'esmolet és una pel·lícula en color i sonora rodada a principis dels anys 60 en la qual hi trobem tots els ingredients propis del cinema que Puig realitzaria més endavant, és com el model dels altres setze o disset curts que ha anat fent al llarg dels anys. Aquesta és una tràgica història provocada

per l'odi i per l'impuls de venjança cap a una societat marginadora. L'argument del film ens presenta un noi que, avergonyit per les condicions de vida de la seva família, decideix prescindir-ne i marxar de casa. El pare del jove, que fa d'esmolet, recorre els pobles amb la seva mola, sembrant la mort per allà on passa. El seu odi envers la gent benestant, envers la societat i el progrés, el converteixen en un cruel assassí, condemnat també a un tràgic final.

A *L'esmolet* ja apareixen les claus del cinema que ha fet en Puig, curtsmetratges amb pocs personatges, gairebé sempre rodats a l'aire lliure, dramàtics i sovint tràgics, amb un rerefons força recurrent, el destí, la fatalitat, la mort.

L'Esmolet

Cita con la muerte

Aquesta no és la primera pel·lícula que havia fet (ja que anteriorment havia rodat, en blanc i negre, *Cita con la muerte*), però sí la que més èxits va comportar als seus realitzadors. Ha participat en molts de festivals de cinema amateur i ha estat exhibida en nombroses sessions públiques, guanyant importants premis dins el circuit d'aquest tipus de certàmens. Per donar una idea de l'èxit aconseguit amb aquest curt, n'hi ha prou en esmentar els quatre premis atorgats a Donosti, a l'anomenat *Festival Nacional de Cine Amateur Ciudad de San Sebastián* (pel·lícula, interpretació, fotografia i premi del Públic) o el segon premi aconseguit a Terrassa. També ha estat presentada per en Dídac a l'Argentina i per en Josep a Alemanya, l'any 1998. A Munic, *L'esmolet* va formar part de l'escenografia d'un ballet creat per Marta Benetti, inspirat en aquesta història.

Amics i col·laboradors

Una sola persona no fa una pel·lícula, per més curta o modesta que sigui. Es requereix com a mínim un petit equip humà i un mínim d'infraestructura tècnica. És aquí quan els voluntariosos cineastes han de fer gala del seu enginy, rascar-se la butxaca (i si és possible la dels altres!) i embarcar en el projecte parents, amics, coneguts i saludats.

Les pel·lícules en les quals ha participat Josep Puig, com a guionista, director o actor, han estat possibles gràcies a l'esforç, l'entusiasme i alguna que altra emprenyada d'un equip de gent que ha hagut de fer pinya per superar dificultats i portar a bon port els projectes abordats.

En aquest apartat, és el testimoni del mateix Puig qui recorda el grup de bons amics que han compartit amb ell el procés creatiu i de realització de les pel·lícules. No és una llista exhaustiva perquè en aquest cas el temps juga en contra de la memòria, únic referent d'una activitat feta al llarg de molts anys i poc o gens documentada per escrit. El nostre cineasta vol deixar constància aquí d'aquesta colla de gent amb els quals ha compartit més directe i freqüentment alguns dels moments més intensos de la seva vida, els qui li han prestat la seva amistat i col·laboració i sense els quals tot el que parlem aquí seria pura fantasia.

Al ja esmentat Dídac García, cal afegir els noms de Pere Carreras, Josep M. Vives, Lluís Maimí, Josep M. Bagué, M. Rosa Puig (la seva germana), Josep Gich, Josep M. Figueras, Joan Colom, Josep Llauneta, Daniel Galiana, Miquel Ramos, Jordi Pujol i Cofan, Toni Mir, Carles Francesch, Lluís Lozano, Maria Esteba (esposa d'en Josep), així com els seus

Lluís Maimí i Josep Puig a *Guerra, crec en l'infern*

fills, en Marc i la Sílvia, també companys de fatigues cinematogràfiques. Puig també vol agrair la col·laboració de: *Henri-Maria Carles*, *Enric Ribot*, *Jaume Romero*, *M. Mar Moreno*, *J. Barragán*, *Víctor Dolz*, *Lluís Molinas*, *Nuri Parés*, *J. Bosch*, *R. Aguilera*, *M. Morell*, *Tomàs Moreno*, *Pere Arcas*, *Lluís Ros*, *Xevi Mató*, *Dani Martí*, *Dúnia Erfig*, *Albert Barrera*, *Jordi García*.

És probable que aquesta relació hagi quedat incompleta per oblit involuntari del seu autor o per error lamentable de qui la transcriu. En qualsevol cas, els possibles absents sapiguen disculpar aquesta circumstància.

Acció!

Ha arribat el moment de començar el rodatge. El nostre equip tècnic i artístic inicia una nova aventura. Perquè amics, fer una pel·lícula, encara que sigui en *Super-8*, ha estat sempre una aventura.

La pel·lícula es planteja partint d'una idea i guió ja determinat, comptant amb el voluntarisme i entusiasme de tots els qui hi han de participar, amb l'ajut d'altres que facilitaran la feina i amb els diners disponibles, sempre escassos, que seran utilitzats majoritàriament per a la compra del material per rodar, per a la pel·lícula verge. Els diners que haurà fet la *Kodak*

amb els somnis dels modestos cineastes amateurs!

En aquest capítol i també en d'altres, parlarem en passat, ja que el procés tècnic de rodatge canvia d'utilitzar pel·lícula de cel·luloide de qualsevol format, com es feia en aquell temps, a fer servir cintes de vídeo i tècniques digitals, a l'actualitat. Altres conceptes, com guió, interpretació, fotografia o muntatge, per exemple, tenen una base que no ha variat amb el progrés tecnològic i que fins i tot difereixen molt poc dels utilitzats en el cinema professional.

Així doncs, ja tenim la història i les persones que la portaran a la pantalla. Hem hagut de decidir el format en què la rodarem. En els darrers cinquanta anys els "passos" de pel·lícula més utilitzats han estat els de 8 mm., *Single 8* i *Súper-8*, amb pel·lícula en blanc i negre o en color, segons necessitats artístiques o disponibilitat econòmica. El format de 16 mm., amb el que s'han arribat a rodar pel·lícules per a la gran pantalla, ha estat considerat sem-

pre més professional, era més car i requeria disposar d'una filmadora i d'un equip que no estava a l'abast de gaires pressupostos. Un altre pas previ a

La semilla del diablo

l'inici del rodatge passava per la decisió de fer un film mut o sonor, en aquest cas amb una complicació tècnica que no tothom podia superar.

En Josep Puig ha disposat per a la realització dels seus films de material tècnic divers, de la seva propietat o aportat pels seus col·laboradors. Amb especial afecte pel seu bon rendiment recorda la filmadora *Bolex-Paillard* de 8 mm. amb torreta de 3 objectius, la *Bell&Howell 240* de 16 mm. i les seves corresponents moviols, empalmadores i projectors. Tot això ha donat pas ara a les gravadores de vídeo, editors i monitors de visionat que utilitza en els seus treballs més recents.

Amb la història i el material tècnic a punt, només calia reclutar els generalment escas-

sos intèr-
prets que farien
els personat-
ges del film i
decidir el repartiment de tasques tècniques,
bàsicament qui faria anar la càmera. En la
majoria d'ocasions una mateixa persona
s'encarregava de fer-ho quasi tot, incloent-
hi l'aparició en pantalla en algun dels
papers previstos. En Puig era un d'aquest
cineastes "complets" (quin remeil!) i els
seus actors, gent d'aquí, amics que compartien amb ell la seva afició i que destinaven
el seu temps lliure a fer pel·lícules, especial-
ment els caps de setmana, en comptes d'a-
nar a futbol, passar-se pel bar o fer altres
activitats. No sempre es cobrien les neces-
sitats del repartiment i en Josep es veia en
la necessitat de fer algun paper. Per falta de
gent -diu-, ha fet "tots els papers de l'auca".

Les pel·lícules

Quin tipus de pel·lícules ha realitzat en Josep? Doncs com gairebé tots els artistes aficionats. Films curts, d'entre 3 a 6 bobines, és a dir de 10 a 20 minuts de durada, alguns sonoritzats amb pista magnètica i rodats sempre que ha estat possible a l'aire lliure, amb llum natural. Els interiors, que requereixen un tractament especial quant a

il·luminació, han estat sempre un escull important a causa de la poca sensibilitat de les pel·lícules disponibles. Això obligaria els autors a la utilització de làmpades especials, dificultat prou important per fer des-
estimar una actuació d'a-
quest tipus. Per tant, sem-
pre ha estat més fàcil,
ràpid i econòmic ambien-
tar l'acció en escenaris ali-
mentats per la llum solar.

Pel qua fa a la temàtica, als seus films aca-
bats i d'altres que no ha arribat a finalitzar,
s'ha decantat en diverses ocasions per his-
tòries ambientades en l'època del *western*
(o de *cowboys*, com ell diu) i d'altres situa-
des en temps de la guerra civil espanyola.
En la majoria dels casos, la tragèdia marca
la història i la vida dels seus protagonistes.
Difícilment trobarem en aquests títols un
"happy end", un final feliç.

Com a exemple del que exposem, podríem
recordar les sinopsis argumentals de dues
de les pel·lícules més destacades que ha fet
en Josep Puig, a part de *L'esmolet*.

Detrás de los ojos és, a criteri del seu autor,
un dels seus millors films. Està ambientat a
l'Oest i narra la història d'un *cowboy* que va
camí de Houston a la recerca del record del
seu fill, que és mort. En el trajecte el prota-
gonista es troba amb un jove que ha mar-
xat de casa seva per veure món i fer-se
home. Aquesta coneixença fa reviure a
l'home el record del seu fill, amb el que
s'havia barallat dialècticament. De retorn
del cementiri on ha visitat la tomba del fill,
el pare es retroba casualment amb aquell
jove emprenedor, que ha sabut sortir-se'n a
la vida. L'home, rabiós, el mata. El film
estava interpretat per Josep Puig, Josep
Gich i Miquel Padrós.

A *Joc brut*, rodat en 16 mm., un altre wes-

tern, la història és vista pels ulls d'un jove que descobreix la infidelitat de la seva mare. La dona, cansada de la seva vida quotidiana, li fa el salt al marit sempre que pot. El fill del matrimoni descobreix la mare en companyia de tres indis, en una situació, diguem-ne, difícil de justificar. La mà justiciera del vailet acabarà amb la vida dels nadius de la zona i arrossegirà també a la seva pròpia mare a un tràgic desenllaç. Aquest és, segons en Puig, un film carregat de simbolisme.

Per què aquesta omnipresència d'històries violentes? Per què tantes situacions on el destí condiciona d'una força tràgica la vida dels personatges i on la mort es presenta com l'única sortida possible? Aquesta visió de la vida, creu Josep Puig, potser ve marcada per la seva infantesa, per un mal regust de les relacions amb els seus pares i amb alguns dels seus quatre germans (ell era el petit). La seva malaltia d'infantesa (que ell recorda amb el nom de "el mal del pot") i la falta d'estudis, són altres factors, diu, que poden haver condicionat el seu caràcter i la seva creació cinematogràfica.

Detrás de los ojos, amb Miquel Padrós

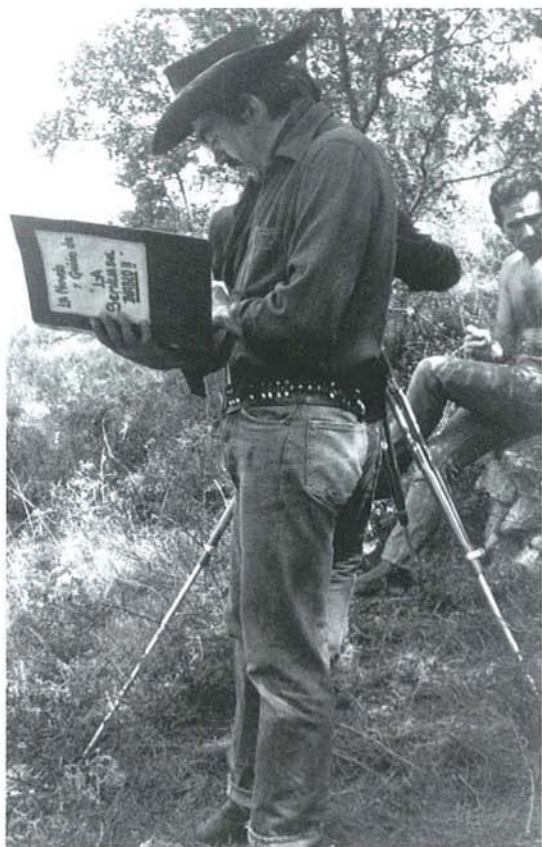
*Caracterització per a *Joc brut**

Ermedàs, Texas

Si Alfonso Balcázar o Ignasi F. Iquino eren capaços de rodar creïbles westerns a Esplugues de Llobregat o Castelldefels, per què Josep Puig, en la seva modèstia, no podia convertir Ermedàs, Santa Margarida o les sorreres de Begur en escenari natural de les seves pel·lícules de l'Oest?

Així els rodages es feien a prop de casa, amb la mínima despesa possible i sense grans desplaçaments (anar a Pals per fer *L'esmolet* ja semblava lluny!). També se simplificaven els viatges quan havien de sortir cavalls; ja sabem que un western

sense armes ni cavalls, ni és western ni és rés. En Josep recorda en aquest apartat i de forma particular, l'aportació que feia l'enyorat Carles Roig, el qual deixava els cavalls de la seva hípica per als rodages. En altres ocasions, els animals provenien de l'hípica Ferrer, de Begur o d'algun altre particular. Per a la utilització d'armes es requeria la presència de la *Benemèrita*, prestant servei a la Pàtria i en aquest cas, al Setè Art. La parella de la Guàrdia Civil controlava l'ús que se'n feia de l'armament que prestava per a les escenes on es requeria algun rifle, mosquetó o pistola i per a la vigilància d'altres armes que poguessin aparèixer en el lloc dels fets.

Josep Puig repassant el guió de *La semilla del diablo*, amb Josep M. Vives com a cameramen

Sessió de maquillatge

El vestuari i la caracterització han d'estar tractats acuradament, si es vol donar autenticitat a una història, sobretot si no està ambientada a l'època actual. Els pantalons texans, els de vellut, camises a grans quadres, armilles fosques, botes i barrets formen les peces imprescindibles per a una pel·lícula de l'Oest com cal. Per a les senyores, les poques que hi acostumen a sortir, la cosa es complica més i cal deixar volar la imaginació per reconvertir alguna peça vella de l'armari en un vestit més o menys adient. La roba a utilitzar, per a major realisme, ha d'estar gairebé sempre a punt de jubilació.

Una de les anècdotes que recorda en Josep dels seus rodatges té justament a veure amb el vestuari per a una escena del film *Donde impera el diablo*. Havia conegut dos homes que vestien una roba de feina força vella, ideal per a uns personatges que sortien a la pel·lícula. Va posar-se d'acord amb ells perquè li fessin aquests papers i van quedar per al rodatge. Els nostres amics, que havien de representar dos homes bruts i mal endreçats, van presentar-se el dia de la filmació ben mudats, amb americana i corbata... per desesperació del director. Aquesta pel·lícula va participar l'any 1977 al XII Trofeo Mans, Concurso Nacional de Cine Amateur de Poble Nou, a Barcelona. La pel·lícula, va ser presentada a competició per Josep Puig, com ho feia sovint, amb el seu pseudònim cinematogràfic: *Jos P. Klaus*.

Per acabar d'ambientar el western, val a dir que el capítol de maquillatge i perruqueria potser no era tan essencial en aquests films, n'hi havia prou amb portar el cabell una mica llarg i poc pentinat i deixar-se barba d'uns dies o un poblat bigoti. Els personatges femenins amb una mà de maquillatge, un recollit o un mocador al cap ja se'n sortien prou bé.

Més títols

La filmografia de Josep Puig està integrada per unes disset o divuit pel·lícules curtes, dirigides o codirigides per ell, algunes inacabades i diversos guions i projectes que no ha arribat a realitzar. Actualment continua en actiu en aquest camp creatiu i seguint els temps que corren "s'ha passat" al vídeo, un camp amb moltes possibilitats i unes característiques tècniques que fan molt més àgil el treball. El nostre protagonista també ha fet d'actor en pel·lícules seves o d'altres realitzadors.

Cal ressenyar que les pel·lícules que comentem, que daten moltes d'elles de vint, trenta, o més anys enrere, tenen majoritàriament títols castellans, si bé també n'hi ha de catalans. No entrarem a analitzar aquest punt, motivat per circumstàncies extracinematogràfiques per tots conegudes. Això sí, hem de reconèixer que, hores d'ara, seguim sense progressar gaire, per no dir gens, en la catalanització del cinema, amb una producció a casa nostra i per a la gran pantalla pràcticament nul·la.

Fins al moment han sorgit del nostre relat títols com *L'esmolet*, *Cita con la muerte*, *Detrás de los ojos*, *Joc brut* o *Donde impera el diablo*. A aquesta relació hem d'afegir-hi les altres pel·lícules en les quals ha intervingut Josep Puig:

Cara a Garbí, documental sobre la nostra costa amb el que guanyaria el Premi Especial del 1r Concurs de Cinema Amateur de Palafrugell. Miquel Ramos fou l'encarregat de portar la càmera.

Un caballo, guardonada a diversos festivals, entre ells, el tercer premi del primer

Festival Nacional de Cine Aficionado
Círculo de las Artes, de Lugo.

Guerra, crec en l'infern. Amb Lluís Maimí, Josep Bagué i Maria Rosa Puig. Film sobre la guerra civil espanyola on aborda el tema dels desertors, en un moment en què la gent no parlava del conflicte (inèdita a Palafrugell).

La semilla del diablo (res a veure amb l'argument del film de Polanski *Rosemary's baby*, estrenat a Espanya com *La semilla del diablo*). Aquesta és una de les pel·lícules que va fer amb la participació de Josep M. Vives.

La poma de Déu, un documental sobre un agricultor i ramader d'Albons.

Amb Joan Colom preparant una escena de *Maldita guerra*

L'ombra del vent

Maldita guerra, una història situada de nou en temps de la guerra civil i protagonitzada per Joan Colom i Josep Llauneta (inacabada).

El premio, rodada en 16 mm. Ens presenta la història d'un home que treballa de paleta i que té una autèntica fòbia pels forasters. Encerta una travessa que li canvia la vida, convertint-lo en un neuròtic que se sent perseguit per tothom. Entre els seus intèrprets hi trobem Lluís Maimí, Montserrat Lunati, Jordi Tormo, Maria Esteba i Josep Puig (inacabada).

La otra cara del billete. Aquesta és la història d'una colla de vailets que canvien els seus petits estalvis per un bitllet, que els roba un rodamón. Els nois el persegueixen per recuperar els seus cèntims i

l'home es tanca en una barraca. Els joves per intimidar-lo encenen foc al voltant de la casa i espantats, fugen. Una vegada més, la tragèdia planeja sobre els protagonistes i un dels vailets serà atropellat per un cotxe. A l'hospital, recorda la història (inacabada).

L'ombra del vent, una història protagonitzada per una parella d'homosexuals, rodada en Súper-8 a Cadaqués i a Palafrugell i realitzada amb Dídac García (inèdita).

Dos germans. Sobre aquesta història curta, en Josep té escrit un guió de llargmetratge titulat *L'hereu*. Aquí el tema, un autèntic drama, gira a l'entorn de la relació entre dos germans; el gran és un home de mal viure que es casa per conve-

Guerra, crec a l'infern

El premio

niència, mentre que el petit s'enamora de la seva nova cunyada, això sí, sense ser correspost. Els problemes, evidentment no acabaran aquí... (inacabada).

Un party. Aquesta és una història molt original vista pels ulls de dues criatures, els únics personatges (representants de la innocència), als quals veiem el rostre durant tota la pel·lícula. La resta de personatges, participants en una festa o party, només apareixeran enquadrats de genolls per avall. Aquest film també va quedar inacabat.

In mente (Obsesión). Aquesta pel·lícula en Super-8 va sorgir de la iniciativa d'un grup de joves estudiants de l'Institut

Frederic Martí Carreras que van formar "Clova Grup". L'argument va sorgir d'una idea de Mike Platinas. Va ser presentada fora de concurs a la novena edició de la Biennial de Palafrugell.

Josep Puig ha intervingut també com a actor en pel·lícules d'altres directors, com ara **Testigo**, de Dídac García i ha evolucionat tècnicament cap al camp del vídeo amb títols com **Demà serà un altre dia**, de l'any 2002 o **La russa**, del 2003. L'any 2000 va col·laborar amb el jove Ivan García (nebot d'en Dídac) en el curt **Ribot**, com a narrador i fil conductor d'aquest documental sobre la vida de l'artista palafrugellenc Enric Ribot.

Clova Grup, autors de *In mente*

Les tribulacions d'un cineasta amateur

Per a l'aficionat actual, acostumat als enregistraments en vídeo, pot semblar un xic exagerada l'afirmació que fer pel·lícules en format petit era poc més que una odissea. Però aquells que en alguna ocasió les van fer o tan sols ho van intentar, de ben segur que ens donaran la raó.

El vídeo recull les imatges en un suport de llarga durada, que el fa visible a l'instant i amb un cost de material realment molt baix. El cinema en qualsevol format de cel·luloide parteix d'un procés de filmació, al qual obligatòriament ha de seguir un tractament al laboratori i una fase de muntatge i sonorització.

Per fer una pel·lícula de 15 minuts, per exemple en *Super-8 mm.*, es requerien com a mínim cinc o sis càrregues de pel·lícula que, una vegada impressionades, s'havien d'enviar per correu a revelar o a positivar i esperar com a mínim 15 dies a rebre-les de retorn i amb molta sort, comprovar que tot havia sortit segons les previsions. Aquest seria el procés "ideal", perquè la realitat era normalment una altra...

Les pel·lícules per a cinema aficionat en amplex de 8 o 16 mm. se subministraven en petits cartutxos o bobines. Les de *Súper 8*,

per exemple, no arribaven als 3 minuts de durada, amb un preu considerable per a l'època. La pel·lícula portava una emulsió que el laboratori positivava directament, sense negatiu. Així el client rebia la pel·lícula, evidentment muda, a punt de ser projectada, a no ser que volgués fer algun muntatge o suprimir alguna de les seves parts. L'operació més senzilla i gairebé obligatòria per poder veure les pel·lícules era empalmar les petites bobines per ordre i facilitar així la continuïtat en la seva projecció.

El problema principal dels rodatges es trobava en el fet que el cineasta només s'orientava pel que veia en el seu visor, però no sabia si realment les imatges quedaven ben filmades. Aquesta dificultat s'ampliava amb les càmeres més senzilles, les que no disposaven d'un sistema *reflex*. L'operador mirava a través del visor directament la imatge (que sempre es veia bé) mentre que l'objectiu les podia estar recollint desenfocades, tremoloses o mal enquadrades.

En aquest capítol, diguem-ne, de *tomes falses*, n'hi havia de clàssiques, clamoroses i desesperants. La més *tonta* i empipadora, típica de les càmeres de visió directa, era el rodatge amb el tap de l'objectiu posat. Una autèntica *novatada* que pràcticament tothom pagava i de la qual ja se'n pot preveure el resultat: metres i metres de pel·lícula en negre, absolutament negres... Temps perdut i tota la feina a fer punyetes! Preses desenfocades, sotracs a la càmera, panoràmiques que no arribaven a lloc o se'n passaven, zooms descontrolats, imatges fosques o cremades, equivocacions dels actors... Aquest seria l'inici d'una llarga llista de problemes relativament freqüents en una pel·lícula d'aficionats i que només podien detectar-se al cap d'unes setmanes d'haver-se produït. Imaginem-nos la

decepció que això podia produir quan les imatges eren impossibles de repetir, com seria el cas del reportatge d'un viatge o d'un casament!

Un cop filmada la pel·lícula s'enviava al laboratori del mateix fabricant, normalment la *Kodak*, si bé també hi havia *Fuji* o *Agfa*. Al cap d'un mínim de dotze dies i suposant que Correus no et perdés pel camí el famós embolcall groc amb què havies d'enviar el film, t'arribava de retorn la pel·lícula. Moments de nervis i incertesa, que no es dissipaven fins al visionat del treball realitzat.

Ara, amb temps i paciència, seria el moment per donar forma al treball, suprimir allò que no ha quedat bé, donar ordre a les preses, en definitiva "muntar" el film. Entra en acció la moviola, manual, que passa a cop de maneta la pel·lícula per ser vista en una pantalleta. Amb l'empalmadora es talla el film i s'enganxen les parts amb acetona, una unió que sovint no durarà gaire i provocarà més d'una enrabiada a l'hora de projectar.

L'acabat final del film el posa la banda sonora. No sempre, ja que aquesta feina és força delicada i no tothom s'hi atreueix. Primer cal tornar a enviar la pel·lícula ja muntada a un lloc especialitzat per col·locar-li una pista magnètica (el sistema òptic del cinema professional està vedat per a l'aficionat) i quan ja la tens a punt s'ha de fer un enregistrament sonor. En general, l'aficionat es limitarà a acompanyar musicalment el film, sobretot si és un documental de viatges o d'un esdeveniment familiar. Els més "manetes" hi posaran un comentari sobre les imatges i els agosarats realitzadors de curts d'argument intentaran doblar-la amb diàlegs, en un autèntic *tour de force* contra els elements. Aquestes fases d'acabat del film seran realitzats general-

ment en algun raconet del domicili particular del seu director. Josep Puig recorda les seves llargues hores davant la moviola i el temps compartit amb companys com en Josep M. Vives el qual, aprofitant les seves reconegudes habilitats com a fuster, va construir un petit estudi de so a l'Escola d'Arts i Oficis (a l'actual Museu del Suro) on sonoritzaven algunes de les pel·lícules. Hem explicat breument del procés de realització d'un film amateur per deixar constància de la dificultat d'aquesta tasca i del gran mèrit de les persones que l'hi han dedicat el seu temps lliure i d'això no cal ni parlar-ne, els seus diners. El reconeixement, doncs, per a gent com en Josep i els seus amics i a tants d'altres aficionats pal·lfrugellencs que també han estat seduïts per l'atracció encisadora del cinema.

La moviola. És hora del muntatge

I ara que l'hem acabada, què fem amb la pel·lícula?

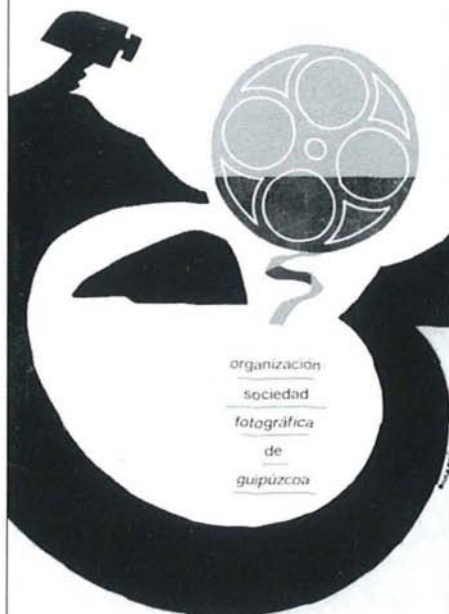
Bona pregunta. Després de passar per mil fatigues, ja tenim la pel·lícula acabada. Proba-blement no haurà quedat com nosaltres voldríem. És possible que hi hagi força coses a millorar. El resultat és el que és i el cineasta se sent orgullós del seu treball. I bé que fa, què carai!

I ara què? Com es pot mostrar aquesta obra als altres? Qui pot estar interessat en veure el que hem fet?

Les reunions d'amics i les trobades familiars són temibles a casa d'un cineasta amateur. A la que et *descuides*, l'home (repetim que no hi ha hagut massa dones en aquest "negoci") ja surt amb la caixa on guarda les pel·lícules i ja comença a muntar el projector. El visitant, parent o amic, ja ha begut oli. Pacència i a veure la pel·lícula, que anirà acompanyada d'una crítica elogiosa i unànime dels presents, no fos que l'artista se sentís ofès en el seu orgull i es capfiqués en projectar-nos tota la seva filmografia. "Nano, si fossis americà, et forraries...", seria una d'aquelles estúpides frases a aplicar en un cas com el present i deixar així tancada la qüestió.

La projecció de les pel·lícules en el cercle d'amistats era l'opció més habitual per donar a conèixer el nostre treball. L'altre opció, la segona i última, era presentar-la a un festival de cinema amateur. A l'època que evoquem, se'n celebraven molts i molt importants a tot l'Estat, amb una participació també molt elevada, amb projeccions, sessions de gala de cloenda i repartiments de premis per als millors films.

En Josep Puig i els seus companys no eren aliens a aquesta opció i sempre que podien presentaven les seves pel·lícules a festivals d'arreu. I moltes vegades, val a dir, amb

festival nacional
de cine amateur

Nov.
1.974

CIUDAD DE SAN SEBASTIAN

CERTAMEN NACIONAL
de
Cine Amateur

TROFEO
"ANTONI VARES"

Organizado por la
AGRUPACION
FOTOGRAFICA y
CINEMATOGRAFICA
de
GERONA
y su Provincia
B. Carreras Perillo, 4, 1.ª, 2.ª

ULTIMO DIA DE ADMISION
10 de octubre de 1968

Fundación del Trofeo
organizado por el señor general
FRANCISCO TOMAS MONJO

premi inclòs. Als anys 60 i 70 proliferaven els concursos on presentar els treballs, en els quals s'acostumava a repartir premis en forma de trofeus, plaques i medalles, per bé que els més generosos es rifaven amb premis en metàl·lic que podien arribar a les quaranta o cinquanta-mil pessetes de l'època.

Festivals com els de Girona (Trofeu Antoni Vares), Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Barcelona (Trofeu Mans), Centelles (Gran Premi Pino de Plata), Valls (Trofeu Enxaneta d'Or), Terrassa, Lugo, Múrcia, San Sebastián, Madrid o Sabadell, per citar-ne només alguns.

Palafrugell va comptar amb un d'aquests festivals cinematogràfics. Del certamen, la Biennal, se'n van fer onze edicions. Tingué una gran difusió i un reconegut i continuat prestigi. Però això, també és història...

El Foto-Cine Club i el Concurs de Palafrugell

El Foto-Cine Club va ser l'agrupació que va aglutinar als nombrosos aficionats a les arts visuals del cinema i la fotografia de la població i la que impulsaria les primeres edicions dels festivals de cinema amateur. La seva creació oficial data del 13 de desembre de 1962, com a una secció independent del Patronat de l'Escola d'Arts i Oficis de Palafrugell, tenint com a primer president Pere Palahí Bach-Esteve.

El primer *Concurso de Cinematografia Amateur de Palafrugell-Documental de la Costa Brava*, va celebrar-se del 24 al 28 de febrer de 1964, organitzat per l'Ajuntament a través del Foto-Cine Club i amb el patrocini del Ministeri d'Informació i Turisme. S'hi van presentar 28 films a concurs, 5 d'ells d'autors palafrugellencs: Frederic

Martí Carreras (*Cala de Cabres*); Josep Sitjas (*Así es la Costa Brava*); Josep Pla i Arbonés (*Cuatro perlas*); Josep M. Vives (*Costa Brava en diciembre*) i Josep Puig (*Cara a Garbí*). Puig, com altres molts palafrugellencs, va estar vinculat al Foto-Cine Club i al certamen des dels seus inicis i fou el guanyador d'un dels premis del primer concurs. Va aconseguir un premi especial al millor film sobre el nostre litoral amb *Cara a Garbí*, rodada amb una càmera que li va deixar el seu col·laborador Miquel Ramos. L'autor recorda que a la pel·lícula el títol que hi figura és el de "*Cara a Garbí*", fent honor a una de les discutibles peculiaritats dels treballs escrits que fa (com ara pintar pancartes publicitàries), és a dir, escriure incorrectament (de forma involuntària o intencionada?) alguna paraula.

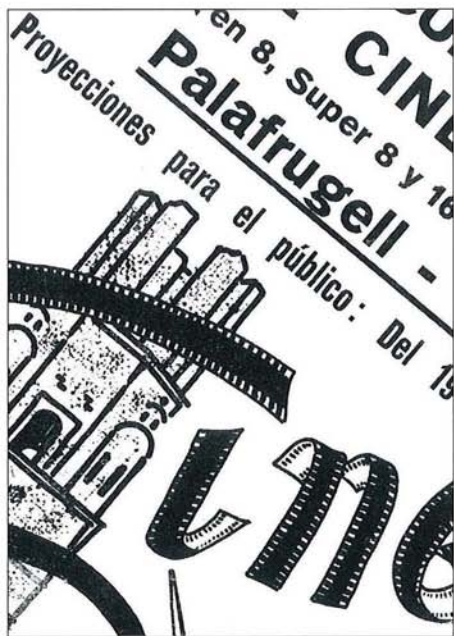
La continuïtat del Concurs

Haurien de passar 3 anys fins a la celebració de la segona edició del festival. Mossèn Frederic Tapiola "cronista oficial de la Vila" i membre del comitè d'honor del certamen justificava en el programa aquest lapse per "*dificultades surgidas que no vienen al caso, aconsejaron a los organizadores a un descanso, un espacio prudente de tiempo para reorganizar, con igual dignidad y prestigio que el I Concurso, éste que te ofrecemos...*".

El concurs s'obria a tots els cineastes amateurs amb residència en territori nacional, que podien presentar els seus films en formats de 8 mm. i amb temàtica lliure a excepció, deien les bases, de "reportatges quirúrgics o publicitaris".

La segona edició va tenir lloc del 27 de febrer al 4 de març de 1967, superant l'èxit de la primera, amb 76 films a concurs, qua-

ranta dels quals serien presentats en públic, prèvia selecció del jurat. Fou organitzat pel Foto-Cine Club que en aquell moment ja presidia Eduard Nicolau Matas i va comptar amb el patrocini de l'Ajuntament de Palafrugell (que aportava els primers premis), la Diputació (que patrocinava el Premi d'Honor) i l'Ajuntament de Palamós que atorgava un premi a la millor pel·lícula rodada al seu municipi.

A partir d'aquesta segona edició s'atorgaven els trofeus "Campanar", reproducció de l'inacabat campanar parroquial, creat i realitzat per Josep Puig i Josep M. Vives. Els campanars tenien tres presentacions: en plata, bronze i coure, per a primers, segons i tercers classificats, respectivament.

El primer Campanar de Plata, Premi d'Honor, va quedar a casa. El va aconseguir Josep M. Vives amb *Cuidado con el reloj*, guardonat també amb el premi al millor cineasta local. En aquest film hi va col·laborar en Josep Puig fent un petit paper i intervenint en el muntatge i el doblatge. Per poder acabar aquest treball, recorda en Puig, no va tenir temps d'enllestir el seu film *Un caballo* que pensava presentar al concurs, cosa que no va poder fer.

En aquesta segona edició, que dirigia Frederic Martí Carreras, van projectar-se també films d'altres autors locals: Eduard Nicolau (*Dansa macabra*; *Madremanya*, *Monells i els seus voltants*), Miquel Ramos (*Gota de agua i gota de luz*; *Palamós marinera i turística*).

En el seu desig de fomentar l'activitat dels aficionats palafrugellencs i oferir-los la possibilitat de mostrar en públic la seva obra, el Foto-Cine Club va convocar pel març de 1968 el *1er Concurso Social de Estímulo de Cine Amateur*, en el qual hi podien participar tots els cineastes aficionats residents a Palafrugell en les modalitats d'argument,

VII^a CONCURS NACIONAL DE CINEMA AMATEUR

22, 23 i 25 març del 1977

PALAFRUGELL

fantasia, reportatge o documental. Els concursants van ser dividits en dues categories: "veterans" i "debutants".

La tercera convocatòria del concurs, celebrat del 14 al 19 d'abril de 1969, va comptar amb una nodrida representació local que va anar acompanyada d'una significativa presència en el palmarès final. Dels 58 films inscrits 17 eren d'autors palafrugellencs. El Premi d'Honor fou per a Frederic Martí Gich i el seu *Contamos contigo*, el primer premi documental per a Lluís Manzano per *Ampurias, alma en el pasado* i el premi estímul a cineastes locals per a Josep M. Vives per *El hacha*, un dels tres films que havia presentat, juntament amb *Cleptómano* i *El camarada*. Per la seva part, Frederic Martí també concursava amb *La mer* i amb el documental *Passeig a vela*. En aquesta edició, Eduard Nicolau hi va prendre part amb quatre títols: *L'home i la serp*, *La subida del Mallo*, *La fiesta de los asturianos* i *Llegenda de Fra Primitiu*. La participació local va completar-se amb *Testigo* de Dídac García, *Donde impera el diablo* de Josep Puig, *Los que lloran solos* i *Cristín* (ambdues de Miquel Ramos), *No se puede leer tranquilo* de Miguel Brunson i *El valle del juicio*, signada per Francesc Serrat i Lluís Molinas i inscrita des de Palamós. De les 17 pel·lícules presentades per autors locals, 11 van ser seleccionades pel jurat i projectades en públic.

La difusió del certamen anava estenent-se i ja l'any 1969 arribaven films de llocs tan diversos com Torrelavega, A Corunya, Bermeo o Córdoba.

De la quarta a la sisena edició (1971, 1973 i 1975) el certamen conserva la seva denominació de *Concurso Nacional de Cinematografía Amateur de la Villa de Palafrugell*. L'any 1977 el concurs catala-

VIII^{ena} BIENNIAL CONCURS CINEMA AMATEUR VILA D PALAFRUGELL

24, 25 i 27 D'ABRIL DEL 1.979

IX BIENNIAL DE CINEMA AMATEUR

CINEMA VICTORIA
13-14-15-16 DE MAIG
PALAFRUGELL 1981

nitza el seu nom i edita el programa en llengua catalana. Serà aquesta setena edició la última que tindrà lloc com a concurs, ja que la de 1979 passarà a anomenar-se Biennal.

En aquests quatre concursos, oberts també a films de 16 mm., el nombre de participants va a la baixa i disminueix també la participació palafrugellenca, que no aconsegueix cap premi rellevant en aquest període. Els films d'autors locals projectats en aquests concursos van ser: *De barro* i *L'esmolet* (1971; Didac García); *L'art empordanès* (1971; documental de Xavier Amir, Joan Badia i Albert Recasens); *Spot* (1973; Xavier Amir i Santi Massaguer); *El temps crida* (1975; Víctor Dolz); *Detrás de los ojos* i *Donde impera el diablo* (1977; Josep Puig).

D'aquest període rescatem una autèntica "joia" apareguda al programa de la cinquena edició, la de l'any 1973; el seu autor, Frederic Tapiola. Pel que sembla, al concurs anaven arribant moltes pel·lícules de caire familiar, alienes a l'esperit del certamen. El mossén amonestava els parroquians amb aquest sermó: " ...en la criba salieron algunos filmes de lo que se ha venido a llamar 'película con niño' que no tienen nada que ver en estos concursos de Cine Amateur; y a los que todavía concurren con machacona presencia. Aquí lo que se busca, lo que se pide, son ideas y fantasías, argumentos, enfoques, planos y movimientos de cámara que tengan valor cineístico. No películas para pasar entre familia, donde la cámara recoge las monadas del niño, la esposa regando un arriete de flores en el jardín de la casa, una merienda campestre, un paseo en barca o unas escenas de playa. Este cine familiar no interesa. Interesará, que duda cabe, a los familiares de los protagonistas de la película... ".

L'Esmolet.

La pel·lícula més premiada de Didac García / Josep Puig

Cara a Garbí, amb Miquel Ramos a la càmera

El comitè organitzador anava incorporant noms a afegir als iniciadors del certamen. Així, els "pares" del concurs: Jordi Comas, Josep Deulofeu, Josep Forn, Frederic Martí Carreras, Lluís Negra, Josep Pla Arbonés, Josep Puig (membre del comitè organitzador de totes les edicions), Miquel Ramos, Enric Reig, Enric Sabater, Josep Serra, Enric Serra, Josep Sitjas, Josep M. Vives, Frederic Martí Gich, Pere Palahí o Eduard Nicolau, van anant donant el relleu a les noves generacions d'aficionats que s'afegien a l'organització a partir d'inicis dels 70: Josep Bofill, Santi Massaguer, Dídac García, Lluís Blanco, Xavier Amir, Francesc Ribas, Lluís Maimí, Pere Carreras, Joan Berta, Jordi Hereu, Joaquim Turró, Montserrat Lunati, Margarida Grassot i Josep Maria Casellas.

Amb Antoni Ribas, membre del jurat de la XI Biennal

La Biennal

El concurs de cinema va continuar celebrant-se sota el nom de Biennal de Cinema Amateur Vila de Palafrugell a partir de 1979 (vuitena edició) fins a la seva desaparició, l'any 1985, quan va clausurar-se l'onzena mostra i el festival va deixar de fer-se. El vuitè concurs (biennal concurs, segons les bases) encara sota el patrocini del Foto-Cine Club, rebria 47 participants i la projecció de *Joc brut* d'en Puig i *In mente*, dels joves que formaven Clova Grup.

L'any 1981 la convocatòria la realitza el Cine Club Palafrugell, format per Josep Puig, Jordi Hereu, Lluís Maimí, Enric Serra i Xavier Valeri. Aquesta novena edició té una alta participació, amb 83 films a concurs (25 en 16 mm. i 58 en Súper-8). Només una pel·lícula local a concurs: *Miralls*, de Víctor Dolz i la presència una altra ocasió (ara fora de concurs) de *In mente*.

Com a membre del comitè organitzador, en Josep Puig discrepava del procediment de preselecció de les pel·lícules. El gran nombre de films inscrits feia que de vegades el jurat seleccionador no veiés íntegrament totes les pel·lícules i que algunes fossin descartades al poc de començar la seva projecció. Aquell any, segons recorda en Josep, va guanyar un títol al qual el jurat va reconèixer que tenia "cinc bons minuts". En Josep creia que no era just eliminar pel·lícules sense veure-les senceres, sense esperar que tinguessin aquells cinc minuts brillants.

La desena Biennal (1983) va batre rècords de participació amb 132 títols; tot feia preveure una llarga vida al certamen. En realitat només tornaria a celebrar-se una vegada...

L'onzena i última edició del festival va tenir lloc entre el 7 i l'11 de maig de 1985, en l'únic cinema que quedava a la Vila, el Garbí. S'hi presentaven 88 films, tres d'ells d'autors locals: *Fórmula per a guarir la pigota borda* de Rosa Maria Gifreu, *Túnel* de Joan Colom i *Joan Vaina* de Víctor Dolz. Per primera i única vegada, el jurat va declarar desert el premi a la millor pel·lícula.

L'últim comitè organitzador va estar integrat per: Jordi Hereu, Lluís Maimí, Josep Puig, Enric Serra, Manel Jofra i Àlex Cebollero, autor del present treball. Fou entrar un servidor a l'organització i acabar-se el certamen...

Arriba el vídeo

Reprenem la nostra història de les pel·lícules d'aficionats amb un salt tecnològic important. La progressiva desaparició del cinema en suport de cel·luloide, substituït pels enregistrament en els diferents formats en suport magnètic i digital. El cinema dona pas al vídeo.

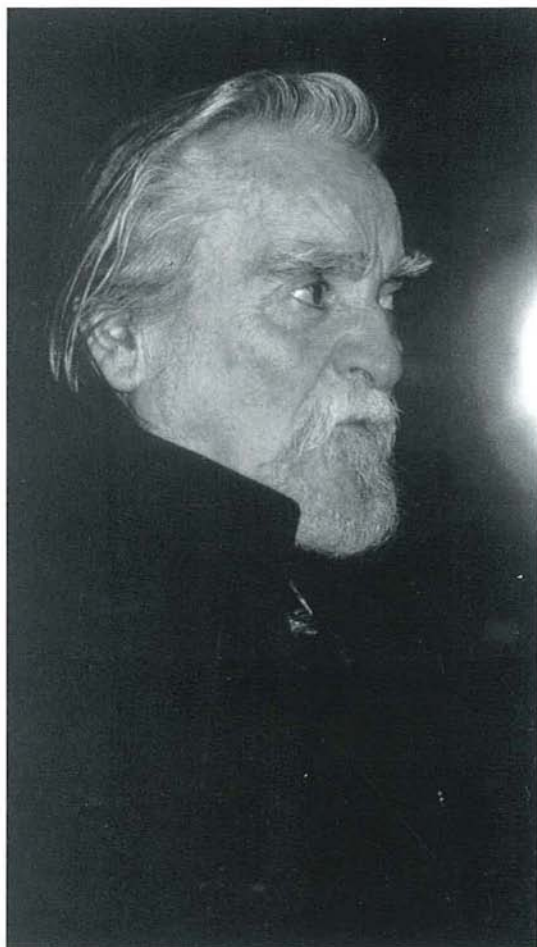
Els molts avantatges del vídeo feien preveure un nou esclat del cinema aficionat, que no s'ha arribat a produir. Les noves càmeres segueixen servint majoritàriament per recollir escenes familiars, de vacances o per guardar imatges de les Festes de Primavera... I poca cosa més.

Igual que fa quaranta anys, uns pocs aficionats han aprofitat les noves tecnologies per iniciar un renovat procés artístic i creatiu. Com ara fa quatre dècades, en Josep Puig és un dels escassos cineastes (ara videoautors) que ha mostrat a casa nostra curiositat i inquietud per seguir en actiu, ara amb els nous mitjans al seu abast.

Rec/Play

La tècnica ha canviat, l'esperit no. Els treballs en vídeo han arraconat els films en suport clàssic. Però se segueixen explicant històries, despellant sentiments, denunciant injustícies, fent plorar i fent riure, espantant i meravellant.

Josep Puig va entrar en contacte amb aquests nous camins d'expressió per seguir l'exercici de comunicació que realitza d'anys ençà. Ara, com un nen amb sabates noves.

Una de les més consistents aportacions en aquesta nova etapa ha estat la participació en el curt **Ribot**, realitzat l'any 2000 per Ivan García. Aquí, en Puig hi va col·laborar activament, apareixent com a narrador i interlocutor del personatge protagonista, l'artista Enric Ribot, un "gran mecànic" segons en Josep. El film fa un repàs biogràfic d'aquest creador, també inventor i pintor, intern actualment al psiquiàtric de Salt. El documental ha estat finalista al Festival Internacional de Cinema de Medi Ambient de Sant Feliu de Guíxols i s'està exhibint en sales comercials de diversos països.

Demà serà un altre dia és un treball videogràfic d'uns vint minuts de durada, amb Raül Sánchez de protagonista. Fidel al seu estil narratiu fatalista, la història acabarà malament, després que dos nois assaltin una llar i un d'ells acabi relacionant-se amb el matrimoni propietari de la casa.

La russa és un film de l'any 2003, en el qual encara hi treballa en Josep quan escrivim aquest relat. En ell, un grup de joves i una prostituta de carretera es veuen involucrats en un episodi violent.

Continuarà?

Tindrà continuïtat aquesta història? És difícil de preveure. Els temps canvien i les aficions, motivacions i relacions socials també. En tot cas, ja no serà el mateix. Potser ni millor ni pitjor, serà (si ho és), diferent.

Aquesta ha estat una petita narració, com un curtmètratge novel·lat d'un bocí de la història cultural local, d'una activitat concreta i d'una època determinada.

En Josep Puig, artista, s'ha convertit en aquestes planes en Josep Puig, cineasta. Ha estat el nostre protagonista principal, com de ben segur ho hauria pogut estar qualsevol altre amic seu, company, col·laborador o qualsevol altre aficionat que hagués dedicat el seu esforç a realitzar pel·lícules pel pur plaer de fer-les i de poder mostrar-les als altres.

Aquest modest treball ha pretès també recordar moltes altres persones, moltes altres pel·lícules. Hem intentat reviuir un esperit oblidat, una activitat per a molts desconeguda. Molt possiblement, s'hi trobaran a faltar noms, dades, vivències, anècdotes... La memòria falla i la documentació és escassa. Els cineastes amateurs no escrivien, filmaven.

• • • •

Recordes, Josep?...

"Actor, guió i realització: Jos P. Klaus". Així començaven o acabaven les pel·lícules de Josep Puig i Clausell. I a banda d'actuar -si convenia també podia fer tots els papers de l'auca- feia el guió i dirigia la pel·lícula. També en feia el muntatge i la fotografia -no deixava la càmera en mans de ningú, llevat de quan a ell li tocava actuar i encara, ja que sempre tenia un ull al visor-. S'ocupava de la il·luminació i quant al muntatge, que ningú tractés d'ajudar-lo, només faltaria! S'ho feia tot ell. La música, mereix un comentari a part.

Fixeu-vos, en Puig és una persona completament autodidacte. En tot. És una persona a qui li va tocar viure una joventut difícil i val a dir, que no va tenir cap oportunitat per anar a la universitat. Amb prou feines va anar a l'escola; evidentment, com molts. Ell va tenir un impediment afegit a causa d'una llarga malaltia. Però, pel que fa al cinema, ha estat una xeixa. Un home vital a Palafrugell. Tots n'hem après una mica del seu enginy i de la seva manera de fer i concebre el cinema.

Però una de les coses que m'agradaria destacar de les seves filmacions, a banda dels muntatges, potser seria la música. Recordo que *El caballo* -que també havia volgut titular *Mi reino por un caballo*- comença de matinada, amb un contrallum esplèndid i un personatge que es passeja en un tancat de cavalls. Porta una ampolla a la mà. Ha begut i divaga. Amunt i avall. Avall i amunt. De sobte, tira l'ampolla a terra, agafa el cavall i se'n va, així, com ho faria ell mateix, d'un rampell. Aquesta escena, força llarga, no seria res de l'altre món -només un magnífic contrallum- si no anés acompanyat d'una bona música. La música és un fragment d'una peça dels Golden Gate Quartet, *I will be home again...* Fa posar la pell de gallina. Altrament, a mitja pel·lícula, quan fa la travessa del desert amb el cavall extenuat, finalment el cavall cau, es trenca una pota i el genet l'ha de matar. Aleshores, a peu, amb la sella a la mà, fa una llarga caminada pel desert. En aquesta escena, la música, amb la *Serenata de les mules*, de la *Suite del Grand Canyon*, és tota una troballa, hi és molt escaient. Com troba Puig aquesta harmonia i equilibri escènic, per dir-ho així, mitjançant la música... ? Intuïció... ? Casuística... ? Jo penso que no. Hi ha coses que es porten a dins. En el fons, jo sóc dels qui sempre ha pensat que en Puig ha estat un home mal aprofitat. Gairebé estic per pensar en el tòpic: un diamant en brut. I no és per afalagar-lo. Però també es mereix que se li digui.

Les seves pel·lícules -i ara parlo des d'un aspecte més genèric- han estat com el procés del vi. Feia una pel·lícula, no l'acabava -marca de la casa- i llavors, al cap d'un temps, potser anys, com el vi a la bóta, la pel·lícula s'anava fent bona. Quan li tornava la dèria, se la tornava a mirar, la muntava, mirava les escenes que li faltaven i les tornava a filmar. Però, merda! Què li havia passat? Que els "actors" -llegiu Pep Bagué, Dídac García, Josep M. Figueras, Pere Carreras o jo mateix- ja havíem canviat. Ens havíem fet grans. I aleshores, apa!, escenes encobertes per sortir del pas. Que no es veiés gaire la cara o bé filmacions d'esquenes a la càmera...

Fins i tot es va trobar, ja cap al final, quan el vídeo ja estava a l'ordre del dia, que ja no hi havia pel·lícula de 8 mm. o súper 8 mm. al mercat espanyol i la va haver de comprar a Suïssa, mit-

jançant amistats, si mal no recordo. Però en Puig sempre ha estat així, què us penseu? Altrament no seria el Josep que tant ens estimem.

Recordes Josep, quan filmàvem la "pel·li" *Guerra, crec en l'infern?* Gairebé tota estava filmada a Santa Margarida. Al mas de Carles Roig i el seu entorn. Quina fred que feia en aquella era, al descampat i amb aquell *airillo* de tramuntana. Cada diumenge, en ple hivern, a les 8 del matí. I així, diumenge sí i l'altre també. Amb Paulino i un altre guàrdia civil, que ens deixaven les armes en ple *Estado de Excepción*. Època franquista picada. I l'anècdota no és aquesta, la de les armes en ple estat d'excepció. Si no que, a més, als guàrdies civils els feia pensar. Recordo, recordes Josep?... quan filmàvem l'escena del bombardeig, en plena fugida dels rojos, amb el Figueras ferit de mort a terra i tu i jo fugint de les bombes fictícies, corrent com llebres? En Pere Carreras amb la càmera a la mà, en Pep Bagué i en Dídac García amb una manta dirigint el fum d'un foc cap a l'escena i el guàrdia Paulino i el seu acòlit, amb una canya a la mà cadascun, fent caure la terra del marge per fer més versemblant l'impacte dels teòrics obusos. I enmig de tot aquest merder, en Puig, amb la veu que el caracteritza, encara els hi fotia canya: "*¡Venga, coño, más brío! ¡iiiParecéis guardia civiles!!!*". I collons, Josep, com s'hi afanyaven... Tot plegat, increïble!

I a l'escena final, quan el nen, en Pep Bagué, a la pregunta de: "Què li feu a la meua mare?", m'havia de clavar la pala de pues a l'esquena?... Jo em moria de por. I tu em deies que no fos caganer, que tot aniria bé. I jo, amb un tros de suro gruixut amagat sota el jec, havia d'esperar l'impacte de la pala de pues. Perquè l'acció havia de ser forta, ràpida i contundent, que deia ell. L'escena havia de ser versemblant. Finalment jo queia a terra mort i un fil de sang m'havia de sortir de la boca. Vaig estar més de dues hores estirat a terra, repetint mil vegades l'escena, amb la boca plena de granadina i un sol que, gràcies a Déu, estavellava les pedres. Déu n'hi do, quin dia! Però finalment va quedar bé, per sort! Si no, ho haguéssim hagut repetir. En Puig era així de tossut.

Del seu caràcter més val no parlar-ne massa. Diuen que la gent d'aquest rodal som tossuts de mena. Ell, ultrapassa els nivells de qualsevol giny que pogués mesurar la tossuderia. Sempre ha estat una persona que ha polemitzat només per esport. Portar la contrària, que diem els qui l'hem patit. Penso que molts de nosaltres també n'hem après de la seva tossuderia.

També recordo -recordes... ?- l'època de l'Acadèmia *Stils*. Quan feies classes de dibuix lineal i artístic a quatre marrecs i marreques de la Vila. Potser no pas quatre només, potser érem una vintena en total. I esmento aquest passatge de la teua vida perquè va ser allà on vaig sentir-te parlar per primera vegada de cinema. Va ser allà, assistint d'alumne a les teves classes de dibuix, que em vas encomanar l'afició pel teatre i el cinema. Fou una època deliciosa. Més que tot, amena i divertida. Quan en Puig estava "de llet", diguem-ne, de bon humor, fins i tot ens convidava a fer voltes corrents entre les taules, un darrere l'altre, amb una cridòria de mil dimonis: "Eh, eh, mandrines! Apa, nois, a fer voltes a les taules, que relaxa els nervis. Apa, vinga, collons! Tothom a córrer". I vinga a fer voltes, fins que sentíem que la porta de dalt s'obria i la veu rogallosa de la seva mare, deia: "Josep, noi, ja hi tornem?... Apa vinga, home, que això no és seriós. Perdràs

la clientela amb les teves animalades!". "Sempre escoltes darrere la porta. Vés-te'n, bruixa! Cuida't de tu i deixa'ns en pau! Au, fora !". La porta es tornava a tancar: Llavors, parava en sec, es girava i començava a fotre clatellots als primers que enganxava. Recordes, Josep... Això era una pràctica habitual. De la conya a la rigorositat extrema en dos segons. I apa, tots a seure a lloc i a continuar dibuixant, com si res no hagués passat.

Era bo ensenyant. D'aquella petita escola en van sortir gent molt preparada. I alguns, bons pintors. Un exemple clar fou en Dídac García. També d'aquella escola en van sortir grans projectes, com el d'escenificar la *Terra Baixa*, d'Àngel Guimerà. Va ser la meua primera obra de teatre. Ell de Manelic i jo de Nando. L'Enriqueta Batllem, que era l'apuntadora, em va haver d'empènyer a l'escenari, si no, no hagués sortit. Quins nervis! Posteriorment vaig col·laborar amb ell a *Els Pastorets*, de Folch i Torres. Quins Pastorets! Tres anys seguits. Amb Josep Serra, Joan Piera, Pitu Naya, Josep Illa, el gran Piferrer, Anna Mayoral, Maite Martí i Enric Maria entre d'altres i jo, el més cadell, fent de *Rovelló*. Recordes, Josep...

Volia portar *Terra Baixa* al cinema. A la seva manera. Ho tenia tot previst. La volia filmar al mas de can Serra de Torrent, aquell magnífic mas que hi ha abans d'arribar a Sant Climent de Peralta. Evidentment, només va ser un projecte, com molts d'altres. Però va valer perquè m'iniciés i m'afegís a les seves idees. M'encantava quan ens recitava *El ferrer de tall* o aquella, que no en recordo el nom, que deia: "*Me da usted candela...*". En sabia un niu de recitar i tenia bona veu, el "puta"...

Recordo que en aquella època, en Josep Puig -devia tenir poc més de 30 anys- era la persona més inconformista que jo mai havia conegut. Inestable i rebel. Ell era el fan més incondicional del Marlon Brando, el de *La ley del silencio* i el d'*Un tranvía llamado deseo*. Feia tot els possibles per assemblear-se-li. I a fe que ho aconseguia.

Bé, Josep. Suposo que podríem recordar plegats moltes més coses, però escriure-ho tot seria tanmateix llarguíssim i trencaríem l'essència d'aquest llibre, magníficament descrit i escrit per l'amic Àlex. Res de més merescut, aquest llibre, per la teua tasca envers Palafrugell i els palafrugellencs al llarg de molts anys. Perquè, no ens hem pas d'enganyar, som palafrugellencs des de fa molts anys. Jo et desitjo, a banda d'agrair-te la teua amistat, que puguis continuar essent durant molts anys el Josep Puig de sempre.

I dels nostres records, en podrem parlar, tal com deia Léo Ferré, a certes hores de la nit i davant d'un got de vi. És així com els amics poden parlar distesament de les seves discrepàncies. Parlarem de les extenses xerrades que vam tenir amb els diferents membres dels jurats de la Biennial de Cinema de Palafrugell: Miquel Porter Moix, Tomàs Mallol, Francesc Bellmunt, Ovidi Montllor, Antoni Ribas, Carles Jover, Antoni Kirchner, Joan Baca, Eugeni Anglada, Josep M. Forn, Elisenda Nadal, Toni Martí, Emilio Gutiérrez Caba, Pere Fages, Jordi Bayona, Miguel Fernando Ruiz de Villalobos i un llarg etcètera. Gent de cinema. I de primera divisió! Recordes...

Lluís Maimí, un altre visionari

La semilla del diablo

(1967/1968)

Guió de Josep Puig

Después de los títulos y ya encabezando el primer plano, un texto que reza lo siguiente:

PETER; YAGO Y JOE;

Vivían completamente aislados, de un modo miserable...

Su miseria les había convertido en seres semejantes a las bestias....

Se cobijaban en una choza, durmiendo en la paja, junto a los caballos...

- 2.- Plano en picado En un rincón, JOE està sentado en el suelo, como durmiendo; YAGO està intentando apurar las últimas gotas que puedan existir en unas botellas. PETER, como escondiéndose, està buscando en un mueble algo para comer.
- 3.- P.M. (Plano Medio) YAGO, empinando el codo, apura una botella trás de otra, por entre el brazo, vemos a JOE, està como dormido.
- 4.- P.P. (Primer Plano) La cámara situada debajo de los pies de JOE, tomando los brazos cruzados y justo vemos la boca que habla.
JOE: HAY QUE BUSCAR COMIDA APRISA,
PETER. MIS TRIPAS VAN A ESTALLAR
- 5.- P.M. PETER, entre unos cajones encuentra un pedazo de pan, como temiendo ser descubierto, procura disimular y pasa a esconderse en un rincón para comérselo.

- 6.- P.P. Los ojos de YAGO buscan a PETER que no contesta, al mismo tiempo la mano que empuña la botella desciende lentamente, su cabeza gira con lentitud como si sintiera algo. De pronto, descubre a PETER; su boca ruge el nombre de PETER.
YAGO: ¡¡¡PEETEEER...!!!
- 7.- P.P. La cámara en la misma posición de antes (por debajo de los pies de JOE)
Levanta la cabeza como si acabaran de pincharle. Busca a PETER y como una bestia se incorpora de un salto.
JOE: ¡¡¡MALDITO!!!
- 8.- P.M. Peter está haciendo esfuerzos para que el pan le quepa en la boca. Al fondo, dando un salto, YAGO, que lo hace rodar por el suelo.
YAGO: ¡JOE! ¡¡¡PETER ESTÁ COMIENDO!!!
- 9.- P.M. PETER quiere mantener el pan en la boca y YAGO quiere arrebátárselo estirando y apartándole las manos. JOE entrando en el plano, aparta a YAGO y quiere saber lo que come.
**YAGO: ¿DESDE CUANDO NO SE
REPARTEN LAS COSAS?**
- 10.- P.G. (Plano general) La cámara desde lo alto toma la pelea de los tres; JOE arrebató el mendrugo de pan y se retira un poco.
- 11.- P.M. En primer término y de espaldas PETER, en medio del plano, YAGO, que está partiendo el mendrugo, al fondo esperando como una fiera la comida, YAGO.
**PETER: SI UNO DE NOSOSTROS NO VA AL
PUEBLO EN BUSCA DE
PROVISIONES, DUDO DE QUE
SOBREVIVAMOS**
- 12.- P.P. JOE, YAGO Y PETER, los tres uno tras de otro. JOE volviéndose de espaldas.
**JOE: ¿Y QUIÉN NOS DARÁ COMIDA SIN
EXIGIR QUE LA PAGUEMOS? POR
¡LO VISTO OLVIDAS QUE
CAMBIAMOS LAS PIELES POR
BALAS Y NO TENEMOS UN
COCHINO CENTAVO!**

13.- P.P.

La cara de YAGO comiendo.

14.- P.P.

La cara de PETER con el dedo busca en el interior de la boca.

15.- P.P.

PETER chupándose el dedo.

PETER: SOLO NOS QUEDA UN RECURSO

16.- P.G.

La cámara desde lo alto; YAGO se acerca a un barril y tomando un cazo bebe agua, le sigue JOE

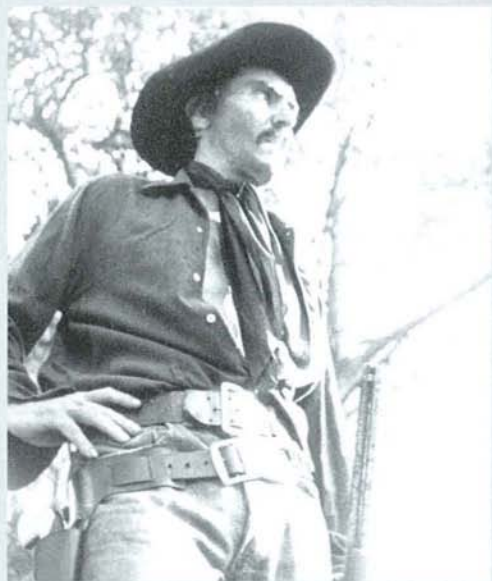
**PETER: VAMOS A LA REGIÓN
MADERERA. TAL VEZ ALL
ENCONTREMOS TRABAJO**

- 18.- P.M. JOE, de espaldas, está bebiendo con el cazo; YAGO en medio; PETER al fondo.
**YAGO: PARA LLEGAR ALLÍ TENEMOS
 UN DIA A CABALLO
 ¿DÓNDE PASAMOS LA NOCHE?**
- 19.- P.M. PETER está recogiendo las armas y mantas. JOE contempla al uno y al otro. No sabe qué decir.
**PETER: HAY MUCHAS CUEVAS POR EL
 CAMINO. NOS LLEVAREMOS LAS
 MANTAS Y PODREMOS DORMIR
 EN CUALQUIER SITIO**
- 20.- P. M. YAGO iniciando la recogida de sus cosas. JOE empieza por cargar la silla de montar y se dirige a los caballos.
**YAGO: TIENES RAZÓN. ES NUESTRO
 ÚLTIMO RECURSO**
- 22.- P.G.(travelling) Los tres están recogiendo sus cosas. La escena terminará haciendo un fundido acercándose a los caballos.
- 23.- P.M. Nos encontramos en pleno campo, los tres montan en sendos caballos, van al paso.
- 24.- P.P. Las huellas que dejan los cascos.
- 25.- P.M. Unas patas de caballo pasan por delante, son del primero, les sigue el segundo y finalmente el tercero. Aquí la cámara subirá hasta encontrar la cabeza del jinete. Al fondo veremos a los dos primeros que suben por una pendiente, se pierden en el recodo o fondo del camino.
- 27.- P.M. De un camino hondo, la primera cabeza que sale es la de PETER. Hace subir el caballo hasta situarlo en lo alto, volviéndose a los que le siguen, les notifica.
**PETER: AQUÍ HAY UNA CUEVA. PODEMOS
 PASAR LA NOCHE EN ELLA**
- 28.- P.M. Al desmontar de la silla, la cámara seguirá los pies de PETER y por debajo del vientre del caballo vemos aparecer a los otros dos; la cámara seguirá a los del fondo tomándoles por entero; descienden fatigados. En el encuadre entra de nuevo PETER, que encaminándose a la cueva dice.

**PETER: BUSCAD LEÑA PARA ENCENDER
UNA FOGATA**

- 29.- P.M. La cámara situada en lo alto del árbol en que YAGO y JOE atan sus monturas, suben por el montículo colocándose a la altura de la cámara.
- 30.- P.P. Unas ramas que son recogidas por la mano de YAGO, la cámara le sigue con la leña.
- 31.- P.P. Una rama que es arrastrada por JOE.
- 32.- P.P. JOE viene al encuentro de la cámara (Fundido).
- 33.- P.M. PETER saliendo de la cueva les llama.
PETER: ¡JOE!, ¡YAGO!
¡VENID ENSEGUIDA!
¡HE ENCONTRADO ALGO!
- 34.- P.M. Desde la espalda de PETER vemos venir corriendo desde el fondo, a los dos, sin soltar la leña que cada uno trae.
**PETER: HAY UN COFRE DE LOS QUE
USAN PARA GUARDAR EL ORO
EN LAS DILIGENCIAS**
- 35.- P.M. JOE y YAGO sueltan la leña y atropellando a PETER se introducen en la cueva.
PETER: ¿QUÉ PODRÁ CONTENER?
- 36.- P.M. Ya desde el interior de la cueva,
los tres entran precipitadamente como locos.
JOE: ¡LO SABREMOS ABRIÉNDOLA!
- 37.- P.P. JOE volviéndose a PETER como una fiera, buscando con la mirada a todas partes.
JOE: ¿DÓNDE, PETER? ¿DÓNDE?
- 38.- P.M. PETER tirándose sobre ella, los demás se dan cuenta y retroceden. YAGO se tira también. JOE llega junto a ellos y los aparta estirándoles la ropa.
PETER: ¡AQUÍ! ¡ESTÁ AQUÍ!
JOE: ¡QUIETOS, APARTAOS!

39.- P.P.

Las manos de PETER, que junto con YAGO, intentan abrirla. No pueden.

PETER: ¡ESTÁ CERRADA! ¡NO SE PUEDE ABRIR, JOE!

40.- P.M.

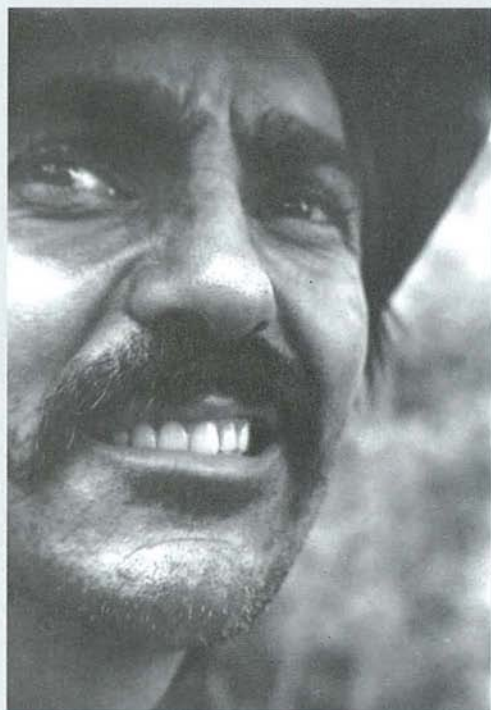
JOE, que acaba de apartarles, saca rápidamente la pistola y dispara sobre el candado dos o más tiros; salta el candado que la cerraba. Con el pie abre la tapa. En el interior, oro y billetes; está completamente llena. Los tres se tiran encima para cogerlos entre sus manos, como locos.

PETER: ¡SOMOS RICOS! ¡SOMOS RICOS! ESTÁ ABARROTADO

41.- P.M.

Se revuelcan por el suelo y se tiran puñados de monedas por encima. Es la locura.

YAGO: ¡YA NO TENDREMOS QUE PREOCUPARNOS POR LA COMIDA! CONSEGUIREMOS LO QUE NOS HACE FALTA PARA TODA NUESTRA VIDA

42.- P.P.

La cámara desde el suelo hace un semicírculo. YAGO está de pie y con el puño al aire, lleno de dinero (termina la frase) JOE, también de pie, pero en silencio, se los mira por encima del hombro, con calma.

PETER se levanta y los tres vistos por debajo siempre.

**JOE: TOMEMOS LAS COSAS CON CALMA.
SI NOS PRESENTAMOS EN EL
PUEBLO CON ESTE ORO NOS
ENCONTRAREMOS METIDOS EN LA
CÁRCEL**

43.- P.M.

(desde lo alto) Vemos como se arrodillan entorno al cofre, están atentos a las palabras del hermano mayor.

44.- P.P.

La cara de PETER, está como preocupado, se da cuenta de que ha surgido un contratiempo.

**PETER: JOE TIENE RAZÓN. ESTE ORO
DEBE DE HABER SIDO ROBADO
DE UNA DILIGENCIA.
¿QUÉ PODEMOS HACER JOE?**

45, 46, 47, 48- P.P.

La cara de JOE. Se pasa la mano por la cara, está meditando. Se vuelve y dice a sus hermanos, que están a su lado preocupados; esperan su decisión (caras de PETER y de YAGO).

**JOE: NECESITAMOS COMIDA Y BEBIDAS
PARA NOSOTROS Y PIENSOS PARA
LOS CABALLOS. SI UNO DE LOS TRES
TOMASE UNA PARTE DEL ORO Y
FUESE AL PUEBLO PARA
APROVISIONARNOS, HABRÍA
SUFICIENTE PARA AGUANTAR UNOS
MESES Y PENSAR EN LO QUE
CONVENGA HACER CON EL RESTO
DEL ORO**

49.- P.P.

La cara de PETER. Con la mirada busca a YAGO; se le acerca, le toma por las solapa y como si se lo suplicara le dice (JOE está al fondo).

**PETER: TU CONOCES EL CAMINO
MEJOR QUE NOSOTROS, YAGO.
¡Y NO ES PROBABLE QUE TE
EMBORRACHES COMO
HARÍAMOS JOE O YO!**

50.- P.M.

(La cámara un poco alta) JOE se adelanta a los dos y señalando a YAGO.

**JOE: SERÁS TÚ QUIEN VAYA, YAGO
¡TE ESPERAMOS EN LA CABAÑA!**

51.- P.M.

La cara de YAGO, duda un momento, pero señalando el cofre dice:

**YAGO: DE ACUERDO. DADME UNAS
CUANTAS MONEDAS**

52.- P.P.

Las manos de JOE, que le da unas monedas y un pequeño saco de oro:

53.- P.P.

(Fundido) Las manos de YAGO que están pagando al DUEÑO DE LA TIENDA o que estrecha la mano al Despedirse.

YAGO: GRACIAS SR. SIMMONS

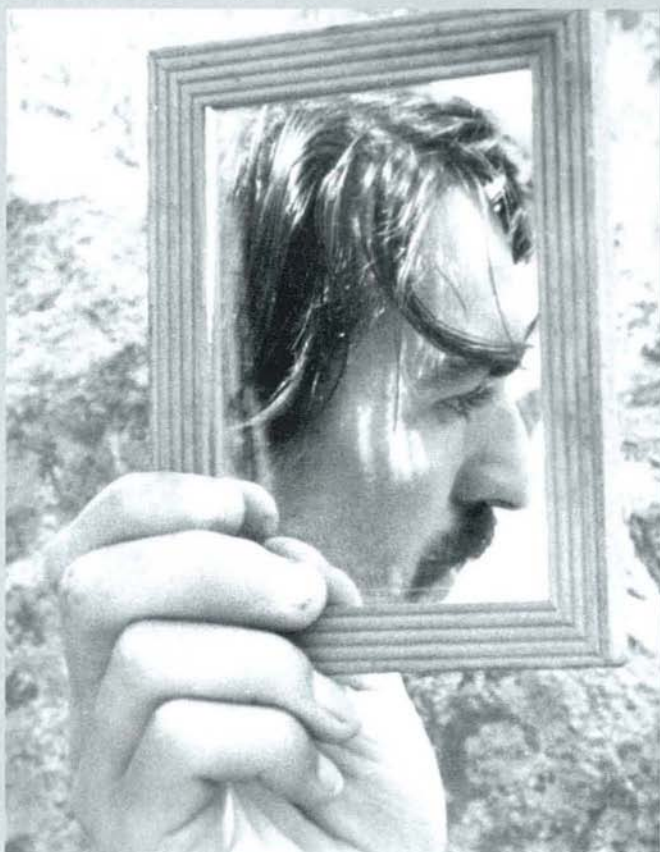
54.- P.M

Las caras de YAGO y del TENDERO.

TENDERO: ¡ADIÓS YAGO!

***RECUERDOS A JOE I A
PETER***

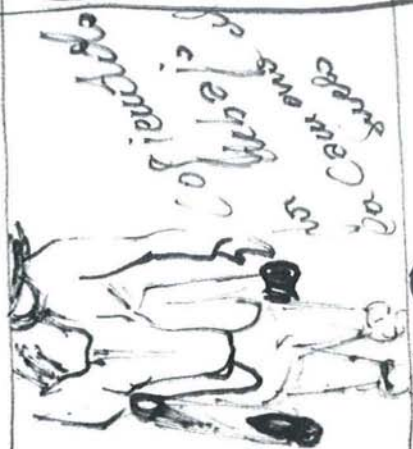
YAGO se aleja; la cámara corre a su encuentro y lo ve alejarse junto al caballo y a una mula, de la que cuelga un paquete o saco.

* Guió i esbossos originals de Josep Puig per a la seva pel·lícula "*La semilla del diablo*"

* Fotos del rodatge d'aquest film realitzades per Lluís Gich i Viñas

Desierto

LA CAMERA

siempre el suelo

se abre la
camara

Sigue vivo
es del Arrastre.

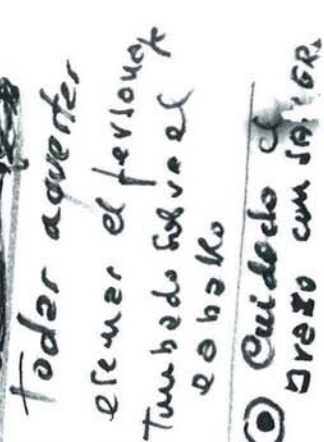

compiendo
la obra

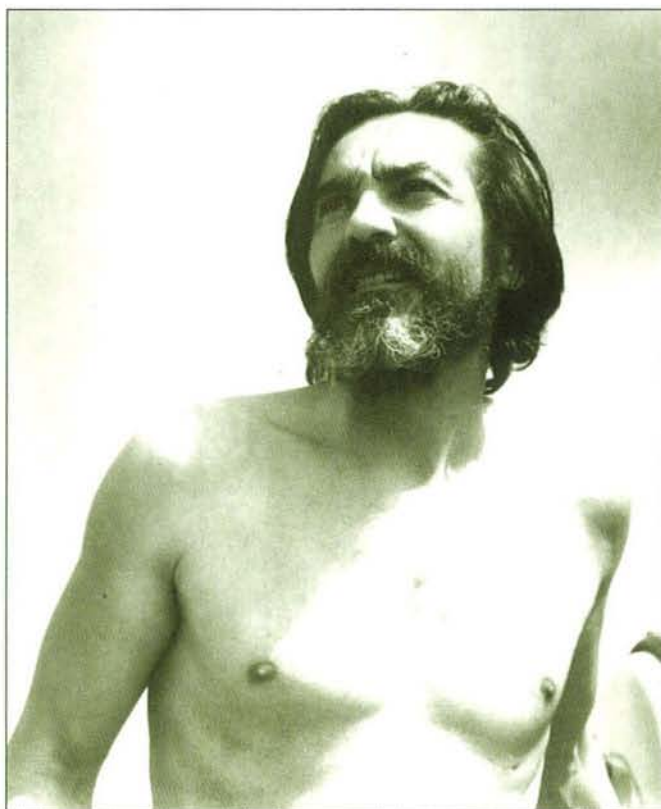
Secundándose
el polvo de la obra

Story-board del rodaje de "La semilla del diablo", a càrrec de Josep Puig

tener aguerre
 elmer el perlonge
 tumbado sobre el
 robo

Cuidado de
 preso con la

Les meves pel·lícules han participat en molts concursos i exhibicions, han guanyat alguns premis. Però les meves pel·lícules les han fet, directe o indirectament, tota una colla de col·laboradors. Per tant, les meves pel·lícules són les nostres pel·lícules. Entesos? Doncs entesos.

(Josep Puig)

Revista de Palafrugell